

REFERAT Klima- og Miljøudvalget (2022-2025) d. 14-11-2023

Mødedato	Tirsdag d. 14. november 2023 kl. 15:30
Mødested	Mødelokale 029, Parterre, Slagelse Rådhus
Mødedeltagere	Anders Koefoed, Thomas Vesth, Anne Bjergvang, Jørgen Grüner, Poul Bek-Pedersen

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden (B).....	3
Budgetopfølgning 3 - forventet regnskab 2023 (B).....	4
Status på ny spildevandsplan 2024 - 2036 (D).....	8
Udkast til revideret Bæredygtighedsstrategi og Handlingsplan 2024-2025 (D).....	13
Procesplan for borgerinddragelse – landbaseret højvandssikring af Skælskør by (O).....	17
Blå Flag, evaluering 2023 og beslutning for 2024 (B).....	20
Gensidig orientering (O).....	23
Input til kommende møder (B).....	24
Godkendelse af referat (B).....	25

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden (B)

Beslutning

At 1: Godkendt.

Sagsfremstilling

Kompetence:

Klima- og Miljøudvalget.

Beslutningstema

Klima- og Miljøudvalget skal godkende dagsordenen.

Indstilling

Direktøren for Erhverv, Ejendomme og Teknik indstiller,

1. at Klima- og Miljøudvalget godkender dagsorden.

Punkt 2: Budgetopfølgning 3 - forventet regnskab 2023 (B)

23-004083

Beslutning

At 1: Godkendt.

Udvalget bemærkede, at det i sammenhæng med de vedtagne overførselsregler er problematisk, at der er udsigt til et relativt stort mindreforbrug. Hvilket betyder et mindre ambitionsniveau end ønsket.

At 2: Indstilles til Byrådets godkendelse.

(A) stemte imod og bemærkede, at overskydende midler vedr. PFAS kunne anvendes indenfor udvalgets ramme til andre problemstillinger omkring PFAS.

At 3-4: Indstilles til Byrådets godkendelse.

Sagsfremstilling

Kompetence

Byrådet og Klima- og Miljøudvalget.

Beslutningstema

Klima- og Miljøudvalget skal godkende ”budgetopfølgning 3 - forventet regnskab 2023” for udvalgets økonomi, som indgår i den samlede budgetopfølgning til Økonomiudvalget og Byrådet.

Byrådet kan på baggrund af indstilling fra Klima- og Miljøudvalget godkende omplacering af rådighedsbeløb mellem anlægsprojekter.

Indstilling

Chefen for Teknik, Plan og Erhverv indstiller,

1. at Klima- og Miljøudvalget godkender budgetopfølgning 3 - forventet regnskab 2023, som indgår i samlet budgetopfølgning til Økonomiudvalget og Byrådet.
2. at Byrådet godkender omplacering af rådighedsbeløb inkl. anlægsbevilling på 1,8 mio. kr. fra anlægsprojekt 317. PFAS på engen til anlægsprojekt 316. Etablering af Stillinge børnehaven.
3. at Byrådet godkender omplacering af rådighedsbeløb inkl. anlægsbevilling på 0,5 mio. kr. fra anlægsprojekt 194. Bæredygtighed til 201. Tagudskiftning (cirkulær renovering)
4. at Byrådet godkender omplacering af rådighedsbeløb inkl. anlægsbevilling på 0,3 mio. kr. fra anlægsprojekt 312. Etablering af søjlesystem Hashøj skole til 316. Etablering af Stillinge børnehaven.

Sagens indhold

Formålet med at gennemføre budgetopfølgning 3 - forventet regnskab 2023 er at vurdere det forventede regnskab for 2023. Med baggrund i kommunens økonomiske situation er der skærpet fokus på, at det forventede resultat af budgetopfølgningen er så nøjagtigt som muligt.

Et retvisende billede giver udvalget mulighed for at foretage de nødvendige økonomiske tilpasninger, således at udvalgets samlede budgetramme overholdes ved forventet merforbrug og tilsvarende, at forventet mindreforbrug lægges i kassen.

Budgetopfølgning 3 - forventet regnskab tager derfor udgangspunkt i:

Det korrigerede budget pr. ultimo september 2023, aktuelle forbrugs- og aktivitetsdata, forventninger til forbrugsudviklingen resten af året.

-

Forventet resultat på drift

Drift

For Klima- og Miljøudvalget forventes ved budgetopfølgning 3 et samlet forbrug for driften på 18,4 mio. kr. og dermed et mindreforbrug på ca. 12,3 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget. Heraf udgør det brugerfinansierede område 5,1 mio. kr. i mindreforbrug og serviceudgifterne udgør 7,2 mio. kr. i mindreforbrug.

Nedenstående tabel viser forventet resultat for budgetopfølgning 3 - forventet resultat 2023 og forventet resultat ved forrige budgetopfølgning (2), opdelt på serviceudgifter og øvrige udgifter.

Drift (mio.kr)	Vedtaget budget	Korrigeret budget	Forventet resultat BO3	Forventet resultat B02	Afvigelse BO3
Klima og Miljø	21,7	30,7	18,4	21,8	12,3
Resultat serviceudgifter	24,8	33,8	26,6	27,2	7,2
Resultat brugerfinans. udgifter	-3,1	-3,1	-8,2	-5,4	5,1
I alt for udvalget	21,7	30,7	18,4	21,8	12,3

I bilag 1 er forbruget på drift og anlæg specificeret nærmere.

Klima og Miljø

Der forventes ved denne budgetopfølgning et mindreforbrug på serviceudgifterne på 7,2 mio. kr.

Miljø

Der forventes et mindreforbrug på 5,1 mio. kr.

Skovrejsningsprojekt til grundvandsbeskyttelse. Der er i budget 2023 og frem afsat 1,8 mio. kr. årligt. Midlerne er afsat for, at Slagelse Kommune kan indgå en samarbejdsaftale om skovrejsning med Naturstyrelsen og SK Vand A/S. Der pågår en proces omkring udarbejdelse af en aftale, som skal godkendes af byrådet i august. Den realistiske forventning er at rammeaftalen og dermed 1. ratebetaling først træder i kraft pr. 1. januar 2024.

Oprensning af PFAS forurening af kolonihaver. Der er i 2023 afsat ca. 6,0 mio. kr. til projektet. Der forventes anvendt ca. 3,6 mio. kr. inkl. 1,0 mio. kr. til deponering og dermed et mindreforbrug på ca. 1,5 mio. kr. Udgifter til deponering er usikre og afhængig af den valgte løsning.

Derudover forventes et mindreforbrug på ca. 1,0 mio. kr. vedrørende jordflytning og forebyggende undersøgelser for miljøfremmede stoffer.

Natur

Der forventes et mindreforbrug ca. 1,9 mio. kr. Der er overført et mindreforbrug fra 2022 på 2,8 mio. kr. vedrørende natur og vandløbs-projekter, som havde årsag i en generel tilbageholdenhed i 2022 som følge af den økonomiske situation. Det er midler herfra, som ikke er disponeret i 2023, men som ønskes forventes anvendt i 2024.

Klima

Der forventes et mindreforbrug på 0,2 mio. kr. på driftsmidler til bæredygtighedsstrategi, implementering af klimaplaner mv. i 2023.

Renovationen (brugerfinansieret område)

Der forventes ved denne budgetopfølgning en merindtægt på renovationen på 5,1 mio. kr. Hvilket betyder at renovationen vil komme ud med et samlet overskud på 8,2 mio. kr.

Det øgede overskud kan henføres dels til en faldende inflation dels til variable udgifter fx beholderværksted og indkøb af beholdere samt variable indtægter for salg af genanvendeligt pap og papir. Derudover er en opkrævning af gebyr fra kommunale institutioner på i alt ca. 2,8 mio. kr. ex. moms ikke blev opkrævet af AffaldPlus i 2022 som forudsat, men er først udført i 2023.

Den faldende inflation udgør en væsentlig forklaring på overskuddet i 2023, idet den prisforudsætning der er indarbejdet i taksterne for 2023 ligger en del højere end den faktiske prisudvikling viser sig at være. Dette vil kunne påvirke overskuddet yderligere positivt frem mod regnskabs afslutning. Overskuddet på renovationen skal anvendes til investeringer i forbindelse med implementering af den ny affaldsordning pr. 1. maj 2024.

Anlæg.

For Klima- og Miljøudvalget forventes på anlæg anvendt 5,1 mio. kr. og dermed et mindreforbrug på 3,6 mio. kr. for anlægsudgifterne. Se specifikation i bilag 1.

Behov for omplacering af rådighedsbeløb mellem anlægsprojekter:

Administrationen indstiller at der foretages en omplacering af rådighedsbeløb på 2,158 mio. kr. til Etablering af Stillinge Børnehave for at udligne forventet merforbrug på projektet. Herunder skal udvalget indstille at mindreforbrug vedrørende etablering af PFAS renseanlæg på engen på 1,825 mio. kr. indgår i finansieringen. I finansieringen indgår også en omplacering på 0,3 mio. kr. fra anlæg vedrørende Etablering af søjlesystem Hashøj skole.

Udvalget skal ligeledes indstille at der foretages omplacering af 0,5 mio. kr. fra Bæredygtighedspuljen til anlæg vedrørende Tagudskiftning (cirkulær renovering).

PFAS renseanlæg på engen (317)

Der er afsat rådighedsbeløb på i alt 4,5 mio. kr. Der forventes anvendt ca. 2,4 mio. kr. Budgettering af projektet PFAS anlæg på Engen var meget baseret på skøn, idet der ikke tidligere i DK var lavet et tilsvarende projekt med nye teknologier til fjernelse af PFAS. Der blev derfor anlagt en konservativ tilgang til budgetteringen, hvor der blev indbygget usikkerheder på priserne og med risiko for overbudgettering. Ved tilbudsindhentning fra entreprenører og leverandører er de opnåede priser meget lavere end det konservative budget. For nuværende forventes et mindre forbrug, som er hensat til uforudsete udgifter. Men i takt med anlægsarbejdets fremdrift forventes der ikke uforudsete udgifter i den størrelsesorden. Ledningsanlæg, pumpestation og det meste af renseanlægget er på plads. Der kan derfor omplaceres kr. 1,8 mio. kr. til andre formål.

Bæredygtighedspuljen (194)

Jævnfør Bæredygtighedsstrategien skal CO2 aftrykket nedbringes fra vores bygge- og anlægsopgaver og at dette gøres ved at arbejde med 3 handlinger:

Bæredygtigt og cirkulært nybyggeri, Cirkulær renovering og Cirkulær nedrivning.

Der er udpeget et tagprojekt, som peger ind i Bæredygtig renovering, hvor teglstenene genbruges. Taget har en restlevetid på 75-80 år. Derfor bliver tagstenene nænsomt nedtaget, konstruktionen renoveret og teglstenene lagt tilbage. På kort sigt en dyrere løsning, end at skifte til nyt eternittag, som har en levetiden på 30 år. Men ved at spare på indkøb og transport af materialer, spares næsten 3 ton CO2. Derfor kan merudgiften ved dette projekt finansieres fra Bæredygtighedspuljen med 0,5 mio. kr.

Retligt grundlag

Det fremgår af Kasse- og Regnskabsregulativet, at der som udgangspunkt ikke gives tillægsbevillinger, der er kassefinansierede. Ved forventede budgetoverskridelser skal fagudvalgene finde kompenserende besparelser inden for egen budgetramme.

Styrelseslovens § 40 omhandler, at der ikke kan iværksættes foranstaltninger, som ikke er en del af det vedtagne budget, og som medfører indtægter eller udgifter uden kommunalbestyrelses bevilling.

Kommunalbestyrelsen skal jf. styrelseslovens § 42 stk. 7 fastsætte og beskrive regler for, hvordan kommunens kasse- og regnskabsvæsen skal indrettes. I Kasse- og regnskabsregulativet for Slagelse Kommune har Byrådet fastsat regler om, at der gennemføres fire årlige budgetopfølgninger: primo året samt pr. ultimo marts, juni, og september. Budgetopfølgningerne forelægges fagudvalg, og efterfølgende samlet til Økonomiudvalget og Byrådet.

Handlemuligheder

Klima- og Miljøudvalget har følgende handlemuligheder i forhold til at sikre budgetoverholdelse:

Administrationen bemærker, at der ikke er problemer med budgetoverholdelse indenfor udvalget.

I forhold til omplacering mellem anlægsprojekter kan udvalget alternativt pege på anden finansiering indenfor udvalgets budgetrammer (drift/anlæg).

Vurdering

Det er administrationens vurdering, at det forventede regnskab ved budgetopfølgning 3 er retvisende ud fra de på nuværende tidspunkt kendte præmisser.

Økonomiske og personalemæssige konsekvenser

Det er administrationens indstilling, at der mellem udvalg foretages omplacering af rådighedsbeløb på 2,658 mio. kr. vedrørende nedenstående anlægsprojekter.

I hele 1.000 kr.	Politikområde	2023	2024	2025	2026
Bevillingsønske					
316. Etablering af Stillinge børnehave (anlæg)	1. Økonomiudvalg		1.014	1.144	
201. Tagudskiftning (anlæg)	1. Økonomiudvalg	500			
Finansiering					
317. PFAS på engen (anlæg)	3. Klima og Miljø	-1.825			
312. Etablering af søjlesystem Hashøj Skole (anlæg)	1. Økonomiudvalg	-333			
194. Bæredygtighed (anlæg)	3. Klima og Miljø	-500			

Tværgående konsekvenser

Ingen bemærkninger.

Sagens videre forløb

Ingen bemærkninger.

Bilag

Bilag 1. KMU - Budgetopfølgning 3 for 2023

Punkt 3: Status på ny spildevandsplan 2024 - 2036 (D)

22-003692

Beslutning

Jan Jørgensen fra Teknik, Plan og Erhverv deltog under oplysning af punktet.

At 1: Sagen blev taget til efterretning.

At 2: Drøftet.

Udvalget besluttede, at administrationen arbejder videre med:

- Vurdering af om der kan etableres yderligere et rensetrin inden 2028 i Slagelse og tilsvarende i Korsør inden 2030, samt at Skælskør skal kobles på inden 2033.
- 90% grænsen for rensning anses for at være det niveau der forfølges.
- Model for prioritering af områder udfoldes i notat, der vedhæftes sag. Kubikmeter udledning skal synliggøres ift. omfang.
- Der udarbejdes et notat, der redegør for påvirkningen af vandløb, ved etablering af forbedret spildevandsrensning længere væk end 750 meter fra vandløb.
- Der udarbejdes notat, der redegør for udledning fra Skovsøbassinet ifbm. byudvikling i Slagelse.

Sagsfremstilling

Kompetence

Klima- og Miljøudvalget.

Beslutningstema

Klima- og miljøudvalget gives en orientering om arbejdet med udarbejdelse af ny spildevandsplanen, og planens fokusområder drøftes.

Indstilling

Chefen for Teknik, Plan og Erhverv indstiller:

1. at arbejdet med spildevandsplanen tages til efterretning
2. at planens fokusområder drøftes

Sagens indhold

Administrationen og Envafor har siden møde i Klima- og Miljøudvalget d. 1. marts 2022 arbejdet på en ny spildevandsplan.

Spildevandsplanen er en lovpligtig, overordnet rammeplan (sektorplan under kommuneplanen). Planen skal revideres hver 4. år. Planen sætter rammerne for spildevandshåndteringen i kommunen i en planperiode på 12 år. Planen er samtidig en forhåndsorientering til borgere og virksomheder om de kommende års tiltag og initiativer på spildevandsområdet.

Den reviderede plan, som skal afløse spildevandsplan 2019 -2023, udarbejdes med udgangspunkt i, at planen skal følge de nye rammer i kommuneplanen og overholde kravene i Miljøbeskyttelsesloven og EU-direktiver.

Den reviderede plan har følgende fokuspunkter:

1. Miljøfremmede stoffer (MFS)
2. Udledning af regnvand til recipient, primært åer, og reduktion af overløb fra fælleskloak
3. Spildevandsrensning i det åbne land
4. Klimatilpasning

Ad.1 Miljøfremmede stoffer (MFS)

Vandmiljøet i vandløb og havet har generelt en dårlig kemisk og økologisk kvalitet. Det gælder både i Slagelse Kommune og i resten landet. Den dårlige kemiske kvalitet skyldes især tilførsel af tungmetaller og i stigende grad andre MFS, som pesticider, PFAS og medicinrester. Der findes p.t. ikke standard-udledningskrav til MFS for offentlige renseanlæg.

EU-Kommissionen har fremlagt et forslag til et nyt byspildevandsdirektiv, som forventes at blive forhandlet på plads inden for kort tid. Det handler bl.a. om at sikre bedre rensning af miljøfarlige stoffer i spildevandet. Direktivet indfører også et udvidet producentansvar, som betyder, at der stilles særlige krav til medicin- og kosmetikindustrien.

Det nye byspildevandsdirektiv er endnu ikke vedtaget eller implementeret i dansk lovgivning. Administrationen forventer dog, at direktivet vil få stor indflydelse på de fremtidige renskrav.

Derfor foreslås følgende for spildevandsanlæg, som er ejet af Envafors:

- Der skal inden 2030 etableres et rensetrin for MFS på Slagelse Renseanlæg, der sikrer en rensgrad på mere end 90% for alle MFS oplistet i direktivet. Renskravet for udvalgte MFS i det kommende byspildevandsdirektiv bliver 80% rensning. Slagelse kommune anser en rensgrad på 80% for MFS for uambitiøst og skærper derfor kravene i forhold til det kommende EU-direktiv.
- Inden 2030 skal enten Korsør eller Skælskør renseanlæg (som renser for over 10.000 personer) have etableret et tilsvarende rensetrin for MFS, dvs. rensning som sikrer en rensgrad på mere end 90% for alle MFS oplistet i direktivet.
- Inden 2035 skal det sidste anlæg i enten Korsør eller Skælskør (afhængigt af ovenstående) have etableret et tilsvarende rensetrin for MFS på anlægget, dvs. rensning som sikrer en rensgrad på mere end 90% for alle MFS oplistet i direktivet.

Administrationen lægger altså op til, at Slagelse, Korsør og Skælskør renseanlæg inden 2035 alle skal rense minimum 90 % af alle MFS oplistet i direktivet, og ikke kun 80 % som er mindstekravet i direktivet. Dette krav anser administrationen som både opnåelig og inden for en proportional investering. Efter gennemførelse af ovennævnte krav vil tilførslen af MFS til Tude Å og Agersø Sund fra spildevand blive kraftigt reduceret. Oplæg fremgår af bilag 1.

Ad. 2 Udledning af regnvand til recipient, primært åer og reduktion af overløb

Regnvandsbetingede udledninger (RBU) står for en ikke uvæsentlig del af udledningen af MFS til kommunens åer og kystvande. Der er 214 regnvandsudløb fra separatkloakerede områder og 60 overløbsudløb fra fælleskloakerede områder i Slagelse kommune fordelt på 776 oplande.

Miljøstyrelsen har varslet, at alle ældre RBU uden tilladelser skal have udledningstilladelser i nærmeste fremtid. De seneste afgørelser fra Miljø- og Fødevareklagenævnet skærper kravene til nye udledningstilladelser til RBU'er, hvilket bl.a. omfatter krav til rensbassiner på regnvandsudløb og begrænsning i udløbsmængden. De skærpede udlederkrav vil stille større krav til vedligehold af både eksisterende ledningsanlæg, bassiner og til ny anlæg.

Envafors og administrationen har med baggrund i bl.a. ovennævnte arbejdet på rammerne for "Fremtidens afløbssystem", som angiver rammerne for ny anlæg og reovering af kloaksystemet, samt prioritering af rækkefølgen for udførelse af arbejderne.

De landsbyer, som kun afleder via et bundfældningsanlæg eller anden mekanisk rensning til en recipient, er prioriteret højest.

Prioriteringen af RBU foretages efter følgende model:

- 1) Miljø dvs. målopfyldelse for vandløbene, søer, moser og Natura 2000
- 2) Renoveringsbehov (ledninger og bassiner)
- 3) Restkapacitet på rensesanlæggene
- 4) Byudvikling
- 5) Oversvømmelser
- 6) Afløbstype (Fælles/Separat)

Modellen er relativt robust, idet det er de samme 10-13 oplande, som ligger højeste i prioriteringen for alle 6 punkter, og i alle tilfælde ligger det samme opland højest i prioriteringen.

Reduktion af overløb

Når det regner kraftigt i områder, der er fælleskloakeret, kan der opstå situationer, hvor rensesanlæggene og kloakkerne får tilført så meget vand på én gang, at de ikke kan følge med. Til sådanne situationer er der overløbsbygværker, som leder spildevandet forbi rensesanlægget og ud i vandløb eller i havet. Der sker dog en enkel rensning gennem et mekanisk filter, hvor de største dele som fx toiletpapir fjernes. Spildevandet er desuden fortyndet med regnvand. Formålet med overløbet er at forhindre, at spildevandet stuver baglæns op i de tilkoblede ejendomme og veje samt at skåne rensesanlæggene for en overbelastning, som efterfølgende vil forringe renseseffektiviteten.

I udkast til nyt byspildevandsdirektiv er der lagt op til, at 1% af den samlede modtagne mængde spildevand må udledes som overløb. Seneste opgørelse over overløb fra 2022 for Slagelse kommune viser, at 1,5 % af det modtagne spildevand til ledningsnettet går i overløb. Indsatsen for at nedbringe mængden af spildevand, der udledes via overløb, iværksættes efter samme model som indsatsen for regnvandsudløb.

Administrationen vurderer, at der skal gennemføres følgende:

Der skal inden 2030 være gennemført tiltag til reduktion af overløb, hvor der aflastes mere end 1000 m³/år/bygværk. Dette omfatter 15 bygværker.

Administrationen forventer at pålægge Envafor, at kravet om maks. 1% af det modtagne spildevand må udledes via overløb, skal overholdes inden 2030.

Oplæg fremgår af bilag 2 og 3.

Ad. 3 Spildevandsrensning i det åbne land

I det åbne land kan der være langt mellem husene, og det kan derfor være uforholdsmæssigt dyrt at kloakere alle ejendomme. Spildevandet renses derfor ved den enkelte ejendom, i stedet for at spildevandet skal transporteres gennem meget lange rør til rensesanlægget. Spildevandet afledes typisk til dræn, som løber til åbne vandløb.

I Slagelse Kommune har ca. 700 ejendomme i det åbne land siden 2019 fået påbud om at forbedre spildevandsrensningen, for at man kan få bedre miljøforhold i søer og åer. Husspildevandet indeholder bl.a. organisk stof, fosfor og kvælstof, der er med til at belaste recipienterne.

Kommunen har meddelt påbud om forbedret spildevandsrensning til alle ejendomme indenfor 750 meter fra de mest udsatte vandløb. Den forbedrede rensning skal bidrage til, at vandløbene kan opfylde målene i vandområdeplanen.

Ejerne har en frist på tre år fra de får et påbud, til de skal have etableret forbedret spildevandsrensning. Der mangler færdiggørelse af påbudt, forbedret spildevandsrensning for 115 ejendomme, hvor det sidste anlæg forventes etableret i august 2024. Herefter anses indsatsen i det åbne land for afsluttet i forhold til kommunens hidtil vedtagne indsats på området.

Dog er der stadig 68 ejendomme, som ligger mere end 750 meter fra et vandløb uden målopfyldelse, som ikke er påbudt forbedret rensning, jf. beslutning på møde 6. juni 2017 af daværende Erhvervs-, Plan- og Miljøudvalg.

Begrundelsen for ikke at meddele påbud var en forestilling om, at alene afstanden til vandløbet gør, at spildevandet ikke når frem til vandløbet, fordi det inden da nedsiver i dræn. Det argument holder ikke. Det er korrekt, at spildevandet i tørre perioder med lav grundvandsstand helt eller delvist nedsiver i dræne, inden det når frem til vandløbene. Det betyder

samtidigt, at der ophobes slam og lign. i drænene, som så udledes koncentreret til vandløbene i våde perioder. Det kan skade vandløbene.

Administrationen vurderer, at de 68 ejendomme bør meddeles påbud om forbedret spildevandsrensning.

Ad. 4 Klimatilpasning

Klimaforandringer og ekstreme vejrhændelser kræver en lang række indsatser for at håndtere de øgede vandmængder og mindske risikoen for oversvømmelser og erosion.

Det nuværende serviceniveau for spildevandssystemet skal sikre, at separatkloakerede områder kan håndtere en 5-års regnhændelse, og fælleskloakerede områder kan håndtere en 10- års regnhændelse uden overløb. Disse serviceniveauer vil administrationen ikke ændre.

Da spildevandsplanen bliver en rammeplan, foreslås det, at evt. skærpede serviceniveauer i områder, hvor der måtte vise sig behov for dette, fastsættes ved udarbejdelse af tillæg til spildevandsplanen. Der kan derfor opstå varierende serviceniveauer fra opland til opland afhængigt af behovet.

På mødet vil administrationen nærmere redegøre for status og fokusområder.

Retligt grundlag

Miljøbeskyttelsesloven, § 32.

Handlemuligheder

Klima- og Miljøudvalget har følgende handlemuligheder:

A. Udvalget skal drøfte, hvorvidt krav til rensegrad for MFS skal følge det kommende byspildevandsdirektiv eller følge administrationens indstilling om, at der stilles skærpede krav.

B. Udvalget skal drøfte, hvorvidt model for prioritering af oplande skal anvendes, eller der skal foretages andre prioriteringer/vurderinger.

C. Udvalget skal drøfte, om der er de nødvendige tiltag for imødegåelse af overløb.

D. Udvalget skal drøfte, om de 68 ejendomme, som ligger mere end 750 meter fra et vandløb uden målopfyldelse, skal påbydes forbedret spildevandsrensning.

E. Udvalget skal drøfte, om der generelt skal fastsættes højere serviceniveauer i spildevandsplanen.

Vurdering

Det er administrationens vurdering, at de beskrevne tiltag vil medføre en betydelig forbedring i vores recipienter.

Oplæg til ny spildevandsplan vil prioritere anlægsarbejder således, at der opnås mest vandmiljø for pengene. Det betyder, at eks. kloakoplande, som skal ny-kloakeres, udføres efter højeste miljøscore, hvor miljøet vægter mest, jf. modellen for fremtidens afløbssystem.

Planen vil også implementere byspildevand- og miljøkvalitetsdirektivet, om end direktiverne endnu ikke er endeligt besluttet.

Økonomiske og personalemæssige konsekvenser

Alle tiltag beskrevet i oplæg til ny spildevandsplan skal udføres og finansieres af Envafors.

Der er på nuværende tidspunkt ikke udarbejdet en tids- og investeringsplan, men arbejderne skal kunne udføres indenfor Envafors indtægtsramme, som fastsættes af forsyningssekretariatet.

Krav fastsat af kommunen i en spildevandsplan, vil normalt medføre et tillæg til indtægtsrammen.

Tværgående konsekvenser

Ingen bemærkninger.

Sagens videre forløb

Udvalgets input indarbejdes i udkast til spildevandsplan, som forelægges udvalget på møde i februar 2024. Eventuelle ændring indarbejdes i et endeligt forslag i marts, som godkendes af udvalg og Byråd, hvorefter den sendes i 8 uger offentlig høring.

Bilag

Bilag 1: Miljøfremmede stoffer

Bilag 2: Prioritering af oplande og overløb

Bilag 3: Spildevandsplan Overløb

Punkt 4: Udkast til revideret Bæredygtighedsstrategi og Handlingsplan 2024-2025 (D)

23-007872

Beslutning

Niels Levinsen fra Teknik, Plan og Erhverv deltog under oplysning af punktet.

At 1: Drøftet.

Sagsfremstilling

Kompetence

Klima- og Miljøudvalget.

Beslutningstema

Klima- og Miljøudvalget kan drøfte oplæg til revideret bæredygtighedsstrategi og handlingsplan og komme med kommentarer og forslag til ændringer med henblik på at der udarbejdes et endeligt forslag.

Indstilling

Chefen for Teknik, Plan og Erhverv indstiller,

1. at Klima- og Miljøudvalget drøfter oplæg til revideret bæredygtighedsstrategi og handlingsplan.

Sagens indhold

Byrådet godkendte den 22. marts 2021, punkt nr. 10 Bæredygtighedsstrategi og handlingsplan. Strategien indeholder tre temaer, som sætter en langsigtet strategisk ramme for arbejdet med bæredygtighed. De tre temaer er klima (reduktion af drivhusgasser), biodiversitet samt ressourceforbrug og cirkulær økonomi. I tilknytning til temaerne blev der udvalgt en række indsatsområder og 50 konkrete handlinger.

Der sker løbende ændringer i rammevilkår, teknologiske udviklinger, lokale ønsker mv., og derfor er det besluttet, at strategien og (i særdeleshed) handlingsplanen løbende revideres og forventningsafstemmes med det politiske niveau.

Den 19. december 2022, punkt nr. 26, godkendte byrådet DK2020 Klimaplanen. Det blev samtidig besluttet, at klimadelen vil blive indarbejdet i bæredygtighedsstrategien og handlingsplanen i forbindelse med revisionen af disse.

Udvalget fik den 31. maj 2023 en orientering om status for arbejdet med bæredygtighed og mulighed for at tilkendegive ønsker og prioriteringer til revisionen af strategien og handlingsplanen.

Administrationen har med afsæt i mødet udarbejdet et oplæg til revision af strategien og handlingsplanen. Det er ikke tanken, at der skal ske en gennemgribende revision, men at der foretages de nødvendige og relevante opdateringer, tilpasninger og videreudvikling af handlingsplanen. Da klimadelen blev revideret i forbindelse med DK2020 Klimaplanen, omhandler revisionen primært temaerne biodiversitet og ressourceforbrug.

Oplæg til revision

Administrationen anbefaler, at klima, biodiversitet og ressourcer fastholdes som langsigtede, prioriterede områder i strategi og handlingsplan, og at de nuværende indsatsområder fastholdes, med mindre ændringer.

Indsatsområder under klima:

- Energi: Fossilfri varmeforsyning, produktion af vedvarende energi og energibesparelser
- Transport: Mere transport på el og bedre lademuligheder, miljøvenlig færgedrift og mere cykling og fremme af fælles transport
- Landbrug og arealanvendelse: Udtagning af lavbundslande, skovrejsning og samarbejde & udvikling

Indsatsområder under biodiversitet:

- Formidling og inspiration (formidle kommunens biodiversitetsindsatser og inspirere borgere og virksomheder m.fl.)
- Mere natur i egen drift (vejkanter, købstæder, landsbyer, skove, kommunale ejendomme)
- Mere natur i kommunens planlægning (bl.a. i nye boligområder og anlægsarbejder)
- Mere natur i det åbne land (pleje og udvikle vores beskyttede naturtyper og lave nye naturområder, der samtidig understøtter grundvands- og klimainteresser)
- Et bedre havmiljø (tiltag der reducerer udledningen til havmiljøet og etablering af marine naturgenopretningsprojekter)

Indsatsområder under ressourcer:

- Bæredygtigt indkøb
- Bæredygtigt byggeri og anlæg
- Fødevarer
- Affald og genbrug

Ændringer:

I strategien er der sket en opdatering i relation til det styrkede fokus på den tværgående forankring og udbredelse af arbejdet med bæredygtighed i kommunen som organisation og med omgivelserne.

I handlingsplanen udgår enkelte handlinger, da de er realiseret. Øvrige handlinger fastholdes, hvoraf en del af blevet opdateret og videreudviklet.

De væsentligste ændringer er følgende:

- Der er tilføjet et nyt tværgående tema "Forankring og udbredelse". Fokus er på at styrke kendskabet til og forankring af bæredygtighed og klima internt i organisationen (i administrationen og i kommunale virksomheder) og blandt vores borgere og erhvervsliv. Vi ser en oplagt mulighed for at styrke indsatsen overfor virksomhederne gennem øget samarbejde med Slagelse Erhverv. Målet er at få mobiliseret så mange som muligt til at bidrage til en grøn og bæredygtig udvikling af kommunen.
- Handlingerne under klima er blevet opdateret med ny viden/status efter, at de blev vedtaget i DK2020 planen.
- Handlingerne under biodiversitet fortsætter generelt i en udvidet form. Den væsentligste ændring er ift. havmiljøet, hvor vi lægger op til at udvikle og gennemføre konkrete marine naturgenopretningsprojekter. Derudover foreslår vi, at der ved kommunens ejendomme skal være større fokus på ekstensiv drift og på at udvikle vilde naturområder i samråd med brugerne.
- Temaet "Ressourceforbrug og cirkulær økonomi" omdøbes til "Ressourcer". Indsatsen inden for bæredygtigt indkøb og fødevarer styrkes de kommende år, gennem bl.a. opkvalificering og kapacitetsopbygning i organisationen. Inden for bæredygtigt byggeri og anlæg sættes der fokus på bæredygtighed i forbindelse med vores udbud.

Næste revision

Det foreslås, at næste revision af strategi og handlingsplan sker i 2026, så det sker i begyndelsen af en ny byrådsperiode og kan koordineres med revision af kommuneplanen. I 2026 er vi forpligtet til at revidere DK2020 klimaplanen.

På mødet vil administrationen fremlægge sagen og uddybe de foreslåede ændringer.

Retligt grundlag

Ingen bemærkninger.

Handlemuligheder

Ingen bemærkninger.

Vurdering

Ingen bemærkninger.

Økonomiske og personalemæssige konsekvenser

Der er i 2024 og 2025 afsat hhv. 9,8 mio. kr. og 7,7 mio. kr. som anlægs- og driftsmidler til arbejdet med klima og bæredygtighed. Af de afsatte midler går en del til aktiviteter, der ikke er en del af handlingsplanen, herunder bl.a. højvandssikring, blå flag og diverse medlemskaber. Der er til bæredygtighedsstrategien disponeret ca. 8,1 mio. kr. i 2024 og ca. 6,1 mio. kr. i 2025.

Den reviderede handlingsplan er tilpasset den økonomiske bevillingsramme.

Det foreslås, at midlerne fordeles således: (i runde tal)

Tema	2024 (mio. kr.)	2025 (mio. kr.)
Udbredelse og forankring	0,4	0,3
Klima inkl. Nordskoven	3,7	2,7
Biodiversitet	2,6	1,6
Ressourcer	1,5	1,5

Midlerne bruges til at finansiere eller medfinansiere de konkrete handlinger, i samspil med drifts- og anlægsmidler inden for de respektive områder.

Tværgående konsekvenser

Bæredygtighedsstrategien og handlingsplanen er tværgående og har relevans for alle fagudvalg, dog især Klima- og Miljøudvalget, Teknik-, Plan- og Landdistriktsudvalget og Økonomiudvalget.

Sagens videre forløb

Et endeligt forslag til revideret bæredygtighedsstrategi og handlingsplan vil blive forelagt byrådet til godkendelse. Byrådet vil samtidig få en status for arbejdet med bæredygtighedsstrategien og handlingsplanen for perioden 2021-2023.

Bilag

Handlingsplan til BDS 2024_01.11.23

Bæredygtighedsstrategi 2024_01.11.23

Punkt 5: Procesplan for borgerinddragelse – landbaseret højvandssikring af Skælskør by (O)

23-020207

Beslutning

At 1: Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Kompetence

Klima-og Miljøudvalget.

Beslutningstema

Klima- og Miljøudvalget orienteres om procesplan for borgerinddragelse vedrørende landbaseret højvandssikring af Skælskør by.

Indstilling

Chefen for Teknik-, Plan-, og Erhverv indstiller,

1. at Klima- og Miljøudvalget tager sagen til orientering.

Sagens indhold

Klima- og Miljøudvalget besluttede den 31. maj 2023, at stoppe arbejdet med stormflodsbarrieren ved Slagternæse. Samtidig ønskede udvalget at igangsætte en proces for interessentinddragelse med henblik på at tilpasse en landbaseret løsning til havnemiljøet i Skælskør herunder mulighederne for at anvende mobile løsninger. Udvalget understregede vigtigheden i at inddrage borgerne i den videre proces med henblik på at komme frem til de bedste løsninger.

Da borgerne i Skælskør første gang i 2020 blev præsenteret for et forslag til en landbaseret højvandssikring af Skælskør by, var løsningen skitseret som en simpel betonmur ved havnen. Dette skabte et billede af en betonmur midt gennem bymidten, og der var en stor lokal modstand mod sådan et anlæg.

Der findes dog mange andre højvandsløsninger, som både kan være mere rekreative og integreret i by- og havnemiljøet. Derudover findes der også flere typer af mobile løsninger, som tages i anvendelse, når der er risiko for stormflod. Dermed er der mange muligheder for at minimere omfanget højvandsmure i beton og nedtone synligheden af anlægget.

Inddragelsen af borgerne skal ikke kun fokusere på højvandssikringen, men også en vision for havnen og dens funktioner i fremtiden, da havnen er byens hjerte. Det har helt tilbage fra 2020 været intentionen, at der sammen med et skitseprojekt for landanlægget skal udarbejdes en helhedsplan for havnen.

I masterplanen for byen, som blev til i samskabelse med en bred gruppe af lokale aktører, står således: *"Uanset hvilken (højvands)løsning det bliver, skal Skælskør Havn fortsat fungere som byens hjerte, en levende lystbådehavn og eventplads til store begivenheder. Samtidig ønsker vi at udvikle havnen med fokus på at skabe bedre rammer for hverdagslivet med flere opholdslommer på havnen og nye funktioner som eksempelvis havnebad m. sauna, legeplads o.l. Både havneudviklingen og en evt. højvandssikring skal udformes i respekt for den maritime historie samt havne- og bymiljøet."*

I processen skal der også foretages en forventningsafstemning ift. projektets samlede økonomi, herunder hvordan meromkostninger til forskønnende tiltag finansieres, da private ejendommejerere kun kan bidrage til de tekniske dele af anlægget. Derudover vil det i inddragelsesprocessen også være oplagt at drøfte om nogle grundejere med fordel kan sikre sig på egen grund for at opnå en bedre indpasning af anlægget samt om etableringen af højvandssikringen bør opdeles i etaper alt efter områdernes sårbarhed.

Administrationen vil igangsætte et forløb for at sikre, at borgerne får mulighed for at komme med input og ønsker til havneområdets fremtidige funktioner og højvandssikringens udformning. Processen iværksættes med hjælp fra ekstern rådgiver, da det er vigtigt at borgernes input og ideer kvalificeres af en kystteknisk rådgiver. Inddragelsesprocessen skal opsamles i et ideoplæg, som forelægges Klima- og miljøudvalget til godkendelse. Projektet udbydes frem mod 2027, hvor der er afsat midler til anlæg af højvandsikringen.

Inddragelsesprocessen vil bestå af følgende elementer:

- **Åbent borgermøde i januar**
På mødet informeres om, at højvandssikringen nu skal etableres inde i Skælskør by og borgerne præsenteres for et eksempel katalog fra andre byer. Eksemplerne skal vise, hvordan højvandssikringsprojekter kan integreres i bymiljøer, samt hvordan forskellige sikringstyper kan kombineres. Borgerne inviteres til at deltage i den videre dialog om, hvordan en sikring kan tilpasses Skælskørs bymiljø.
- **Fokusgruppe workshops i februar-marts**
Fokusgruppen skal være bredt sammensat så byens mange interesser er repræsenteret herunder sejlklub og roklub, erhvervsdrivende, grundejere, bymidtgruppen samt unge, børnefamilier og ældre. Højvandssikringen inddeles i flere delområder, hvortil borgerne kan komme med opmærksomhedspunkter til designet samt konkrete ideer og forslag til udformningen.
- **Informationsstander på havnen i april**
Standeren skal formidle bredt om højvandssikringsprojektet og samtidig indeholde en mulighed for at forbipasserende kan komme med input til projektet og ønsker til havnen i fremtiden.
- **En-til-en møder med grundejere i april-maj**
Møderne skal vedrøre tilpasning af sikringen, da nogle dele af højvandssikringen kommer meget tæt på, og nogle er særligt udsatte for stormfloder. Derfor skal der sættes tid af til mere direkte dialog med ejendommejerere. Også fordi de sættes i bidrag for den tekniske del af løsningen.
- **Udarbejdelse af ideoplæg maj-juli, som Klima- og miljøudvalget samt evt. Teknik-, Plan- og Landdistriktsudvalget forelægges i august.**

Retligt grundlag

Kystbeskyttelsesloven.

Handlemuligheder

Igen bemærkninger.

Vurdering

Ingen bemærkninger.

Økonomiske og personalemæssige konsekvenser

I 2023 er der afsat 475.000 kr. til højvandssikring af Skælskør, hvoraf der er forbrugt 405.000 kr. I 2024 er der afsat 255.000 kr. Der kan således disponeres 325.000 kr. til rådgivning i inddragelsesprocessen og opsamling i et ideoplæg. I 2026 er der afsat yderligere 3.280.000 mio.

Tværgående konsekvenser

Da processen hænger sammen med vision for havnens fremtid, vedrører projektet også Teknik-, Plan- og Landdistriktsudvalgets kompetenceområde.

Sagens videre forløb

Klima- og Miljøudvalget samt Teknik-, Plan og Landdistriktsudvalget vil efter inddragelsesprocessen blive præsenteret for en opsamling i form af et ideoplæg.

Punkt 6: Blå Flag, evaluering 2023 og beslutning for 2024 (B)

23-000630

Beslutning

At 1: Taget til efterretning.

At 2-3: Godkendt

At 4: Udvalget besluttede, at der ansøges om Blå Flag til kommunale havne i 2024 af hensyn til turisme.

Sagsfremstilling

Kompetence

Klima- og Miljøudvalget.

Beslutningstema

Der gives en kort evaluering af Blå Flag miljøaktiviteter i 2023.

Klima- og Miljøudvalget skal træffe beslutning om antallet af Blå Flag til strande og havne samt antallet af miljøaktiviteter i 2024.

Indstilling

Chefen for Teknik, Plan og Erhverv indstiller,

1. at Klima- og Miljøudvalget tager evalueringen for 2023 til efterretning.
2. at Klima- og Miljøudvalget beslutter at ansøge Friluftsrådet om 9 Blå Flag strande.
3. at Klima- og Miljøudvalget beslutter, at der tilrettelægges et aktivitetsprogram med 22 aktiviteter.
4. at Klima- og Miljøudvalget beslutter, hvorvidt der ansøges om Blå Flag til de kommunale havne i 2025.

Sagens indhold

Blå Flag er et internationalt brand, som foruden god badevandskvalitet også handler om formidling af miljø og natur langs kysten. Kommunen havde følgende strande Blå Flag i 2023: Bildsø, Stillinge, Svenstrup, Musholm, Revkrogen, Færgenhavnen, Granskoven, Ceresengen og Kobæk. Blå Flag ordningen stiller krav om, at der gennemføres minimum 5 miljøaktiviteter pr. år.

Der har i 2023 været 21 miljøaktiviteter på Blå Flag strandene med 475 deltagere, se evt. Blå Flagaktivitetsprogrammet på slagelse.dk/blaafalg. Det gennemsnitlige deltagerantal ligger i år på 23 hvor det i 2022 lå på 25. Vind, kraftig regn og torden har medført, at 1 arrangement blev aflyst. Mange deltagere har givet positiv feedback på miljøaktiviteterne, både ude på aktiviteterne og på kommunens Blå Flag Facebook-side, Blå Flag Naturoplevelser i Slagelse Kommune.

Alle vores 9 Blå Flag strande vurderes at kunne opnå Friluftsrådets godkendelse i 2024. På trods af den til tider meget kraftige nedbør, har badevandskvaliteten været tilfredsstillende.

Det er ikke muligt at få flere Blå Flag strande i 2024. Det skyldes en eller flere forhold. F.eks. risiko for dårlig badevandskvalitet, på grund af spildevandsudledninger, strandenes ejerforhold, krav til toiletforhold samt andre faciliteter.

Af referatet fra Klima- og Miljøudvalget møde den 29. november 2022 fremgår det under punkt 5, at udvalget ønsker, at det undersøges, om der er interesse for Blå Flag i kommunens havne.

For at kunne blive tildelt et Blå Flag i en havn, er der 37 kriterier som enten er obligatoriske eller idealkriterier. De fleste er obligatoriske, hvilket betyder, at havnen skal opfylde disse for at blive tildelt Blå Flag. Der er kriterier for havnens miljø, sikkerhed, faciliteter og information. Opfyldelse af kriterierne har til formål at beskytte havnens miljø og omgivelser samt højne havnens standard til fordel for brugerne.

Retligt grundlag

Ingen bemærkninger.

Handlemuligheder

Klima- og Miljøudvalget kan søge Friluftsrådet om ni Blå Flag strande eller færre. Blå Flagmiljøaktiviteter kan gennemføres på mange niveauer, og det giver Klima- og Miljøudvalget frihed til at vælge fem (som et minimum) eller flere miljøaktiviteter.

Klima- og Miljøudvalget kan vælge, at der skal arbejdes på, at der eventuelt kan søges om Blå Flag i de kommunale havne i 2025.

Vurdering

Administrationen vurderer, at Blå Flag er et godt aktiv for kommunen til at promovere kyststrækningen både lokalt i kommunen og til at tiltrække turister. Administrationen anbefaler derfor, at der i 2024 søges om Blå Flag til ni strande.

Det vurderes, at havnene ikke på nuværende tidspunkt kan efterleve de obligatoriske kriterier, som der skal til før man kan få tildelt et Blå Flag. Det drejer sig især om miljøundervisning, information, miljøpolitik, bæredygtige materialer og miljøplaner.

Kommunen vil bruge de første måneder af 2024 til at få overblik over de udgifter, der skal afsættes, hvis der skal blå flag på havnene.

Økonomiske og personalemæssige konsekvenser

Der er afsat 220.000 kr. på driftskonto til Blå Flag. Hertil kommer drift af strandene til bl.a. opsamling af affald langs strandene og rengøring af toiletter - denne udgift afholdes af Entreprenørservice uanset, om der er Blå Flag på strandene eller ej.

Budget for ni Blå Flag strande og 22 miljøaktiviteter bruges på følgende:

Friluftsrådet for godkendelserne til strandene: 55.000 kr.

Miljøaktiviteter leveret af Slagelse Naturskole: 90.000 kr.

Entreprenørservice, diverse drift af Blå Flag strandene: 50.000 kr.

Annoncering og diverse: 25.000 kr.

I forhold til havnene vurderes det, at der pr. havn skal afsættes minimum 20.000 kr. til ansøgning og miljøaktiviteter samt et ukendt beløb til informationsmateriale samt indretnings- og driftskrav. Der er på nuværende tidspunkt ikke afsat midler til formålet.

Tværgående konsekvenser

Entreprenørservice står for driften af alle de kommunale strande inkl. Blå Flag strande og refererer budgetmæssigt til Teknik-, Plan- og Landdistriktsudvalget.

Foruden strandene varetager Entreprenørservice også lystbådehavnene i Skælskør, på Agersø og Omø. Også her refereres der til Teknik-, Plan- og Landdistriktsudvalget.

Sagens videre forløb

Ingen bemærkninger.

Punkt 7: Gensidig orientering (O)

Beslutning

At 1: Taget til orientering.

Sagsfremstilling

Kompetence

Klima- og Miljøudvalget.

Beslutningstema

Klima- og Miljøudvalgets medlemmer og administration orienterer om aktuelle henvendelser, tiltag, projekter m.m.

Indstilling

Direktøren for Erhverv, Ejendomme og Teknik indstiller,

1. at Klima- og Miljøudvalget orienteres.

Sagens indhold

1. Orientering fra udvalgsformand
 2. Orientering fra udvalgsmedlemmer
 3. Orientering fra administrationen
- Kystsikring

Punkt 8: Input til kommende møder (B)

Beslutning

At 1: Ingen bemærkninger.

Sagsfremstilling

Kompetence

Klima- og Miljøudvalget.

Beslutningstema

Klima- og Miljøudvalget kan beslutte eventuelle input til emner eller dagsordenpunkter, som ønskes behandlet på kommende møder. I det vedlagte bilag findes en oversigt over kommende punkter til behandling.

Indstilling

Direktøren for Erhverv, Ejendomme og Teknik indstiller,

1. at Klima- og Miljøudvalget beslutter eventuelle input til emner eller dagsordenpunkter, som ønskes behandlet på kommende møder.

Bilag

Bilag 1 - Oversigt over kommende sager KMU

Punkt 9: Godkendelse af referat (B)

Beslutning

At 1: Godkendt.

Sagsfremstilling

Kompetence

Klima- og Miljøudvalget.

Beslutningstema

Klima- og Miljøudvalget skal godkende referatet.

Indstilling

Direktøren for Erhverv, Ejendomme og Teknik indstiller,

1. at Klima- og Miljøudvalget godkender referatet.